Lietas Nr. C32294613
Lietas arhīva Nr. C-2946-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 4.oktobrī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa,

šādā sastāva: tiesnese Anna Mihailova,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 11.jūnijā prasītāja /pers. A/ cēlusi Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, lūdz:

1) piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus Ls60 dēla /pers. C/ uzturam ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktās minimālās algas, līdz dēla pilngadībai;

3) piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus Ls50 meitas /pers. D/ uzturam ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% no valstī noteiktās minimālās algas.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka viņai ar atbildētāju ir divi kopīgi bērni, taču atbildētājs bērnu uzturēšanā, nestrādā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājam 2013.gada 13.jūnijā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kam pievienots izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2013.gada 28.augustā ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas un atbildētāja deklarētajām dzīves vietu adresēm.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiālos esošās dzimšanas apliecības kopijas Nr./***/redzams, ka /datums/ dzimis /pers. C/, kura vecāki ir /pers. A/ un /pers. B/.

No lietas materiālos esošās dzimšanas apliecības kopijas Nr./***/ redzams, ka /datums/ dzimusi /pers. D/, kuras vecāki ir /pers. A/ un /pers. B/.

No prasības pieteikuma redzams, ka atbildētājs bērnu uzturam līdzekļus nedod. Minēto nav apstrīdējis arī pats atbildētājs.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmo daļu bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet saskaņā ar minētā likuma 24.panta pirmo daļu vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma noteikumiem ir samērā ar mantas un sabiedrisko stāvokli rūpēties par sava bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu, t.i., dot ēdienu, pajumti, apģērbu, kopt, audzināt un skolot viņu. Savukārt šī panta otrā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām, atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība.

No prasības pieteikuma redzams, ka prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus: dēla /pers. C/ uzturam Ls60 apmērā ik mēnesi bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktās minimālās algas, līdz dēla pilngadībai, meitas /pers. D/ Ls50 apmērā uzturam ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% no valstī noteiktās minimālās algas.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kuri stājās spēkā 2011.gada 1.janvārī, Ministru kabineta noteiktais minimālās mēneša darba algas apmērs ir Ls 200.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 1.punkts nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājam, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnus un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt dēla /pers. C/ un meitas /pers. D/ uzturam līdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasītājas maza apmēra prasība ir apmierināma pilnībā, piedzenot no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam Ls60 apmērā ik mēnesi bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās algas, līdz dēla pilngadībai, meitas /pers. D/ uzturam Ls50 apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās algas līdz brīdim, kad /pers. D/ sasniedz 7 gadu vecumu, bet pēc tam ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās algas, līdz dēla pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.panta pirmo daļu no /pers. B/ par labu valstij piedzenama valsts nodeva Ls198, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – Ls3,30 apmērā, kopā Ls201,30.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}. pantu atbildētājam ir nosakāms sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņš – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 96.panta piekto daļu, 97.pantu, 193.pantu, 204.¹pantu, $250.^{25}$ pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kodu /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls60 (sešdesmit lati) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013.gada 11.jūnija līdz /pers. C/, personas kods /personas kods/, pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kodu /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls50 (piecdesmit lati) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% (divdesmit pieci procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013.gada 11.jūnija līdz brīdim, kad /pers. D/, personas kods /personas kods/, sasniedz septiņu gadu vecumu, bet pēc tam ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz /pers. D/, personas kods /personas kods/, pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumu – valsts nodevu Ls198 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls3,30 apmērā, kopā piedzenot Ls201,30 (divi simti viens lats un trīsdesmit santīmi).

Sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņš ir 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) Anna Mihailova